

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 70.

Vydána dne 5. srpna 1948.

Cena Kčs 3.40.

O B S A H :

(198.—201.) 198. Zákon o občanských průkazech. — 199. Zákon o komunálních podnicích. — 200. Nařízení o úpravě některých služebních a platových poměrů členů Sboru národní bezpečnosti. — 201. Nařízení o služebních kategoriích důstojníků Sboru národní bezpečnosti.

198.

Zákon ze dne 19. července 1948 o občanských průkazech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Pojem občanského průkazu.

Občanský průkaz podle tohoto zákona je veřejná listina, kterou se všeobecně osvědčuje totožnost osoby, které průkaz svědčí, po případě i jiné významné právní skutečnosti, týkající se této osoby.

§ 2.

Kdo má nárok na vydání občanského průkazu.

(1) Nárok na vydání občanského průkazu mají, dovrší-li patnáctý rok věku:

a) občané Československé republiky a osoby, které se za ně podle platných předpisů považují,

b) přechodně i osoby, které se trvale zdržují v republice Československé a o nichž nebylo zjištěno, že jsou cizími státními příslušníky, nebo osobami bez státní příslušnosti.

(2) Nárok osob, uvedených v odstavci 1, písm. b), na vydání občanského průkazu zaniká dnem, který stanoví ministr vnitra nařízením.

(3) Téže osobě lze vydati toliko jeden občanský průkaz.

§ 3.

Obsah občanského průkazu.

(1) Občanský průkaz má dva oddíly.

(2) Prvý oddíl občanského průkazu obsahuje všechny podstatné skutečnosti, jichž je třeba k zjištění totožnosti osoby, které průkaz svědčí.

(3) Druhý oddíl občanského průkazu může obsahovati osvědčení o československém státním občanství osoby, které průkaz svědčí, dále osvědčení podstatných skutečností jejího osobního stavu i osobního stavu dětí mladších 15 let a manžela, jakož i osvědčení o dalších významných právních skutečnostech, určí-li tak ministerstvo vnitra v dohodě se zúčastněnými ministerstvy způsobem uvedeným v následujícím odstavci.

(4) Úřední vzor občanského průkazu a podrobnosti o jeho vydávání i o žádostech o jeho vydání určí ministerstvo vnitra vyhláškou v úředním listě, kterou vydá, pokud jde o druhý oddíl občanského průkazu, v dohodě se zúčastněnými ministerstvy. Tiskopisy občanských průkazů jsou přísně súčtovatelné.

§ 4.

Průkazní moc.

(1) Osvědčením totožnosti v prvním oddílu občanského průkazu lze osvědčiti totožnost osoby, které průkaz svědčí, před všemi úřady, veřejnými orgány a soudy.

(2) Osvědčení o československém státním občanství v druhém oddílu občanského prů-

kazu nahrazuje osvědčení o státním občanství republiky československé podle platných předpisů.

(3) Ostatní osvědčení v druhém oddílu občanského průkazu nahrazují v rozsahu, uvedeném v průkazu, příslušné veřejné listiny.

§ 5.

Doba platnosti.

(1) Občanský průkaz se vydává zásadně na dobu 10 let. Byl-li vydán na dobu kratší, může být jeho platnost prodloužena až na dobu 10 let.

(2) Před uplynutím doby platnosti může být vydán nový občanský průkaz jen v případech stanovených vyhláškou ministerstva vnitra podle § 3, odst. 4.

§ 6.

Kdo vydává občanský průkaz.

(1) Občanské průkazy vydává okresní národní výbor. Okresní národní výbor může zmocnit místní národní výbory svého obvodu, aby jeho jménem vydávaly občanské průkazy. Toto zmocnění se vyhlásí v obci způsobem v místě obvyklým.

(2) Vydává-li občanské průkazy okresní národní výbor sám, lze žádost o vydání občanského průkazu podati též u místního národního výboru.

(3) Místně příslušný je národní výbor, v jehož obvodu má uchazeč bydliště, nebo nemá-li v tuzemsku bydliště, v jehož obvodu má svůj pobyt.

(4) Zápisy v druhém oddílu občanského průkazu provádí národní výbor, příslušný k vydání občanského průkazu, a to buď na podkladě veřejných listin, jichž je třeba k osvědčení příslušné právní skutečnosti, nebo nemá-li uchazeč takové listiny po ruce, na podkladě šetření provedeného z moci úřední. Zápisy v tomto oddílu může provést i úřad nebo orgán, který je věcně a místně příslušný k osvědčení příslušné právní skutečnosti. Zápisy v druhém oddílu lze provést i dodatečně po vydání občanského průkazu. Zápisy v tomto oddílu se provádějí na žádost nebo z moci úřední.

§ 7.

Změny a opravy.

(1) Každou změnu právních skutečností, osvědčených v občanském průkazu, jest do 8 dnů oznámit místnímu národnímu výboru příslušnému podle místa bydliště (pobytu);

průkaz jest připojit k oznámení. Tato povinnost odpadá, provede-li úřad nebo orgán uvedený v odstavci 3 změnu příslušné skutečnosti v občanském průkazu před uplynutím lhůty, stanovené ve větě prvé.

(2) Místní národní výbor provádí změny, doplnění a opravy v zápisu rodinného stavu, povolání a bydliště. Byl-li zmocněn vydávati občanské průkazy podle § 6, odst. 1, věty druhé, provádí i ostatní změny, doplnění a opravy. Jinak provádí jiné než ve větě prvé uvedené změny, doplnění a opravy okresní národní výbor, příslušný podle místa bydliště (pobytu).

(3) Změny, doplnění a opravy zápisů v druhém oddílu občanského průkazu může provést též úřad nebo orgán, který je věcně a místně příslušný k osvědčení příslušné právní skutečnosti.

§ 8.

Neplatné občanské průkazy.

(1) Občanský průkaz je neplatný, neměla-li osoba, které byl vydán, od počátku nárok na jeho vydání (§ 2) nebo pozbyla-li tohoto nároku později, nebo uplynula-li doba platnosti průkazu, nebo není-li průkaz v prvním oddílu úplný, znatelný nebo čitelný.

(2) Neplatný občanský průkaz musí být neprodleně odevzdán okresnímu nebo místnímu národnímu výboru, příslušnému podle místa bydliště (pobytu).

(3) Neplatný občanský průkaz odebere kterýkoli okresní národní výbor. Rovněž každý místní národní výbor a orgán sboru národní bezpečnosti může zatímně odebrati neplatný občanský průkaz, je však povinen o tom bez průtahu uvědomiti nadřízený okresní národní výbor, který rozhodne, byl-li průkaz odebrán právem či nikoli.

§ 9.

Poplatkové a dávkové úlevy.

(1) Občanské průkazy se vydávají za náhradu pořizovacích výloh.

(2) Podání podle tohoto zákona i jejich přílohy jsou osvobozeny od poplatků.

(3) Občanský průkaz a dodatečné provedení zápisu v něm nepodléhá poplatkům. Za vydání občanského průkazu se vybírá dávka za úřední úkon ve věcech správních (obecní poplatek za úřední úkon) v rozsahu stanoveném předpisy o těchto dávkách (poplatcích), pokud v občan-

ském průkazu byly při jeho vydání nebo do-
datečně provedeny zápisy také v oddílu dru-
hém na podkladě šetření provedeného z moci
úřední; dávka (poplatek) se vybírá i tehdy,
vydá-li se nový občanský průkaz náhradou za
průkaz ztracený nebo poškozený, a to i když
neobsahuje zápisy v oddílu druhém.

§ 10.

Povinnost mít občanský průkaz.

(1) V celním pohraničním pásmu musí
každá osoba, která má nárok na vydání občan-
ského průkazu (§ 2), mít občanský průkaz,
i když se v tomto pásmu zdržuje jen pře-
chodně, a prokázati se jím kdykoli na úřední
vyzvání. Okruh osob, které jsou oprávněny
v tomto pásmu žádati předložení občanského
průkazu, určí ministerstvo vnitra vyhláškou
v Úředním listě. Týmž způsobem lze povolit
úlevy z ustanovení věty první.

(2) Ministerstvo vnitra může určit vyhlá-
skou v Úředním listě, ve kterých jiných částech
státního území a po případech za jakých zvláš-
tních předpokladů musí mít občanský průkaz
osoby, které mají nárok na jeho vydání, a pro-
kazovati se jím kdykoli na úřední vyzvání.

(3) Týmž způsobem může konečně minist-
terstvo vnitra stanoviti, že všechny uvedené
osoby nebo určité jejich skupiny jsou povinny
ve stanovené lhůtě si opatřiti občanský prů-
kaz a prokazovati se jím kdykoli na úřední
vyzvání.

§ 11.

Dosavadní občanské legitimace a jiné průkazy.

(1) Všeobecné občanské legitimace, vydané
podle vládního nařízení ze dne 8. srpna 1919,
č. 481 Sb., kterým se zavádějí všeobecné ob-
čanské legitimace, pozbývají platnosti dnem,
který stanoví ministerstvo vnitra vyhláškou
v Úředním listě.

(2) Majitel všeobecné občanské legitimace
může si ještě před uplynutím této lhůty kdy-
koli opatřiti občanský průkaz podle tohoto zá-
kona, který se mu vydá za splnění zákonných
předpokladů, při čemž je povinen vrátiti vše-
obecnou občanskou legitimaci.

(3) Osobních průkazů, určených k všeobec-
nému osvědčení totožnosti a vydaných podle
jiných předpisů nebo bez právního podkladu
osobám, které mají nárok na vydání občan-
ského průkazu (§ 2), nesmí se dále užívatí ode
dne, který stanoví ministerstvo vnitra vyhlá-
škou v Úředním listě.

§ 12.

Trestní ustanovení.**Kdo**

1. učiní nepravdivé nebo neúplné údaje o své
osobě nebo o jiných skutečnostech nutných
pro vydání, změnu, doplnění nebo opravu ob-
čanského průkazu nebo jich použije, aby vy-
lákal vydání, změnu, doplnění nebo opravu ob-
čanského průkazu,

2. nesplní některou z povinností podle § 7,
odst. 1 nebo § 8, odst. 2,

3. použije občanského průkazu vydaného
jiné osobě,

4. přenechá jinému k použití svůj občanský
průkaz,

5. dá si vydati nebo si opatří více než jeden
občanský průkaz,

6. zničí úmyslně občanský průkaz svůj nebo
cizí,

7. poruší povinnost stanovenou v § 10,
odst. 1 nebo předpisem vydaným podle § 10,
odst. 2 a 3 nebo

8. poruší jiný předpis vydaný podle to-
hoto zákona,

bude potrestán — pokud nejde o čin přísně-
něji trestný — okresním národním výborem po-
kutou do 25.000 Kčs nebo vězením (uzamče-
ním) do 3 měsíců. Byla-li uložena pokuta, bu-
diž pro případ její nedobytnosti vyměřen zá-
roveň náhradní trest vězení podle míry za-
vinění do 3 měsíců.

§ 13.

Zrušení dosavadních předpisů.

Vládní nařízení č. 481/1919 Sb. a předpisy
vydané k jeho provedení se zrušují.

§ 14.

Spolupůsobení veřejných úřadů.

Všechny veřejné úřady, orgány a soudy
jsou povinny spolupůsobiti při provádění to-
hoto zákona a předpisů podle něho vydaných.

§ 15.

Účinnost a provedení.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem
1. října 1948 s výjimkou ustanovení § 10,
odst. 1, které nabývá účinnosti dnem 1. ledna
1949.

(2) Tento zákon provede ministr vnitra
v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

199.

Zákon

ze dne 21. července 1948

o komunálních podnicích.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl I. Základní ustanovení.

§ 1.

Komunální podniky.

Komunální podniky jsou národním majetkem v rukou svazků lidové správy (v komunálním vlastnictví obcí, okresů nebo krajů podle § 149, odst. 2 ústavy Československé republiky). Zřizují a spravují se podle ustanovení tohoto zákona.

Komunální podniky zřízené z podnikového majetku svazků lidové správy.

§ 2.

(1) Z majetku svazků lidové správy, který je nebo bude určen jejich podnikatelské činnosti (podnikový majetek), pokud nebude podle platných předpisů znárodněn, zřídí se komunální podniky nebo se takový majetek do nich začlení.

(2) Vláda stanoví nařízením hospodářské a právní znaky, podle nichž se má určitá majetková podstata považovat za podnikový majetek podle tohoto zákona. Dále může stanovit, že jako komunální podniky budou spravovány i některé jiné majetkové podstaty ve vlastnictví svazků lidové správy, jimiž národní výbory plní vedle podnikatelské činnosti také správní úkoly. Konečně může vláda nařízením stanovit, za jakých předpokladů a jakým způsobem má nebo může podnikový majetek svazků lidové správy být vyňat z dohodu tohoto zákona.

(3) Majetek, jenž slouží účelům sociálním, zdravotním, nebo vzdělávacím, nebo jímž národní výbor plní své správní úkoly, může být začleněn do komunálního podniku nebo může ho být použito ke zřízení takového podniku jen za podmínky, že bude i nadále sloužit těmto účelům.

(4) Nájemní (pachtovní) smlouvu o majetku začleněném do komunálního podniku je možno vypovědět se zákonnou výpovědní lhůtou, nebyla-li smluvna lhůta kratší. O majetkově-právním vyrovnání svazků lidové

správy s nájemcem (pachtýřem) platí přiměřeně ustanovení občanského práva o výpovědi nájemní (pachtovní) smlouvy při zcizení věci.

§ 3.

(1) Je-li na podniku nebo majetku vedle soukromých podílníků, ať osob fyzických či právnických, majetkově zúčastněn svazek lidové správy aspoň stejným dílem jako souhrn ostatních podílníků, může být na žádost tohoto svazku soukromá majetková účast vyvlastněna za účelem začlenění do komunálního podniku nebo jeho zřízení.

(2) O žádostí za vyvlastnění se rozhodne podle ustanovení zákona ze dne 29. března 1935, č. 63 Sb., o vyvlastnění k účelům obrany státu. Vláda může nařízením stanovit odchylky, pokud jde o příslušnost úřadů, lhůty vyvlastňovacího řízení a lhůty pro splatnost náhrady.

§ 4.

Komunální podniky zřízené ze znárodněného majetku.

(1) Znárodněného majetku přenechaného podniku lidové správy se použije ke zřízení komunálního podniku nebo se tento majetek do takového podniku začlení.

(2) Komunálním podnikům se mohou ze znárodněného majetku přenechat majetkové podstaty, které nejsou celostátního významu (na př. slouží veskrze nebo převážně obyvatelstvu některého správního celku nebo využívají místních zdrojů surovin) a u nichž zároveň není národohospodářsky žádoucí, aby se jich využilo v rámci národních podniků.

(3) O tom, které jednotlivé podstaty znárodněného majetku budou podle ustanovení odstavce 2 přenechány komunálním podnikům, rozhodne věcně příslušný ministr v dohodě s ministry vnitra a financí. O rozsahu znárodnění majetku přenechaného komunálnímu podniku rozhodne podle předpisů o znárodnění ministr vnitra v dohodě s věcně příslušným ministrem.

(4) Pro určení náhrady za znárodněný majetek, přenechaný komunálnímu podniku, kterou poskytne Fond znárodněného hospodářství, je rozhodný stav tohoto majetku v den jeho převzetí komunálním podnikem a stav závazků k němu v tento den náležejících. O tom, zda se náhrada za takový majetek poskytne, o její výši a o způsobu placení rozhodne podle předpisů o znárodnění ministr vnitra v dohodě s ministrem financí a s věcně příslušným ministrem.

§ 5.

Komunální podniky zřízené z konfiskovaného majetku.

(1) Konfiskovaný podnikový majetek, přidělený svazkům lidové správy, se začlení do komunálního podniku nebo se z tohoto majetku komunální podnik zřídí.

(2) Ustanovení § 4, odst. 2 platí obdobně.

§ 6.

Komunální podniky zřízené z jiného majetku.

Komunální podniky mohou být zřízeny také z jiného (i nepodnikového) majetku.

Oddíl II. Zřízení komunálních podniků.

§ 7.

Usnesení o zřízení komunálního podniku.

(1) Komunální podnik se zřizuje usnesením národního výboru dotčeného svazku lidové správy. Toto usnesení vyžaduje k své platnosti schválení dohlédacího národního výboru (úřadu). Kde se v tomto zákoně mluví o dohlédacím národním výboru (úřadu), rozumí se tím dohlédací národní výbor (úřad) bezprostředně nadřízený, pokud není výslovně stanovena příslušnost vyššího dohlédacího národního výboru (úřadu). Nejvyšším úřadem dohlédacím je ministerstvo vnitra.

(2) Zjistí-li ministerstvo vnitra, že se zřizuje komunální podnik, ač pro něj nejsou splněny zákonné předpoklady nebo jehož zřízení je hospodářsky neodůvodněné, zakáže zřízení podniku.

(3) Nežádá-li příslušný národní výbor sám komunální podnik, ač jsou pro to splněny zákonné předpoklady, vyzve ho dohlédací národní výbor (úřad), aby tak učinil do tří měsíců. Po marném uplynutí této lhůty může být komunální podnik zřízen rozhodnutím dohlédacího národního výboru (úřadu). Totéž právo přísluší také vyššímu dohlédacímu národnímu výboru (úřadu).

(4) Ustanovení odstavce 3 platí obdobně, nezažádá-li národní výbor za podmínky § 3 o vyvlastnění soukromé majetkové účasti.

(5) Zřízení komunálního podniku nebo odstěpného (vedlejšího) závodu vyhlásí národní výbor v Úředním listě.

§ 8.

Zakládací listina.

(1) O zřízení komunálního podniku pořídí národní výbor (úřad), který komunální podnik zřizuje, zakládací listinu. V zakládací listině se stanoví den, ke kterému se komunální podnik zřizuje a kterým komunální podnik majetek přejímá.

(2) Při začlenění dalšího majetku do komunálního podniku doplní se obdobným způsobem zakládací listina.

§ 9.

Převzetí závazků.

(1) Komunální podnik, který se zřizuje z vlastního majetku svazku lidové správy nebo do něhož se takový majetek začleňuje, vstupuje ke dni převzetí tohoto majetku v závazky k němu náležející. Svazek lidové správy jako dosavadní dlužník však zůstává z nich dále zavázán, pokud nedojde k jiné úpravě podle odstavců 2 nebo 3.

(2) Souhlasí-li věřitel, vstoupí komunální podnik na místo svazku lidové správy v jeho závazky a svazek lidové správy je těchto závazků zproštěn.

(3) Nesouhlasí-li věřitelé závazků, jichž chce být svazek lidové správy zproštěn, s jejich převzetím podle odstavce 2, dá svazek lidové správy u okresního soudu, příslušného podle sídla podniku, zjistiti v nesporném řízení obecnou cenu tohoto majetku (odstavec 1) a výši těchto závazků. Až do tří čtvrtin obecné ceny tohoto majetku vstupuje komunální podnik v tyto závazky svazku lidové správy na jeho místo a svazek lidové správy je do téže výše těchto závazků zproštěn. Nedojde-li k jiné dohodě s věřiteli, jsou všechny závazky, jež byly předmětem řízení, dotčeny touto úpravou v stejném poměru.

(4) Svazek lidové správy je povinen požádat věřitele o souhlas k převzetí závazků komunálním podnikem podle odstavce 2, po případě zažádat o soudní odhad podle odstavce 3. Neučiní-li tak ani v přiměřené lhůtě, dané dohlédacím úřadem, učiní tak na jeho náklad dohlédací úřad.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 platí obdobně též o závazcích svazku lidové správy, náležejících k podnikovému majetku, který byl přidělen svazku lidové správy z majetku konfiskovaného a z něhož se zřizuje komunální podnik, nebo který se do takového podniku začleňuje.

§ 10.

Vstup v závazky znárodněného majetku.

(1) Komunální podnik, který se zřizuje ze znárodněného majetku nebo do kterého se začleňuje znárodněný majetek, vstupuje v den jeho převzetí v závazky k tomuto majetku náležející. Za závazky náležející k znárodněnému majetku se nepokládají osobní daně, dávky a poplatky bývalého vlastníka; majetková podstata znárodněného podniku ani komunální podnik, do něhož se začleňuje, za ně neručí. Osobními daněmi a dávkami se rozumějí daň důchodová, válečný příspěvek, daň rentová přímo vybíraná, daň z majetku podle vládního nařízení ze dne 16. prosince 1942, č. 410 Sb., o dani z majetku, majetkové dávky podle zákona ze dne 15. května 1946, č. 134 Sb., o dávkách z majetkového přírůstku a o dávkách z majetku, a mimořádné dávky podle zákona ze dne 31. října 1947, č. 185 Sb., o mimořádné jednorázové dávkách a mimořádné dávkách z nadměrných přírůstků na majetku ve znění zákona ze dne 19. července 1948, č. 180 Sb. Způsob úhrady těchto osobních daní a dávek stanoví ministerstvo financí vyhláškou v Úředním listě. Začlení-li se majetková podstata do několika komunálních podniků, určí věcně příslušný ministr v dohodě s ministry vnitra a financí, do kterých závazků vstoupí jednotlivý komunální podnik.

(2) U závazků, které jsou hospodářsky neodůvodněné, počítajíc v to závazky ze služebních smluv, zaručující zaměstnancům nepřiměřeně vysoké platy, zaopatřovací požitky, odbytné a pod., může se komunální podnik domáhati zrušení nebo jiné přiměřené úpravy. Nedojde-li o tom k dohodě, rozhodne rozhodčí soud. Podrobná ustanovení o rozhodčím soudu budou vydána zvlášť.

(3) Za závazky znárodněného majetku, přenechaného komunálnímu podniku, stát ani svazek lidové správy neručí, ani když dojde k úpravě závazků podle § 11.

§ 11.

Snížení závazků.

(1) Je-li znárodněná majetková podstata, přenechaná komunálnímu podniku, ke dni převzetí předlužená, může komunální podnik požádati soud, aby do výše obecné ceny aktiv předlužené znárodněné podstaty ke dni převzetí upravil uspokojení závazků, patřících k této podstatě, a určil jejich šplatnost, přihlížeje k hospodářským možnostem komunálního podniku.

(2) Věřitelé jsou povinni na vyzvání soudu vyhláškou v Úředním listě ve lhůtě soudem

stanovené přihlásiti své nároky k řízení o návrhu podle odstavce 1; neučiní-li tak, jejich nároky proti komunálnímu podniku zanikají.

(3) Úprava podle odstavce 1 se provede takto:

- a) Nedotčeny zůstávají závazky vyplývající z nároků věřitelů na vyloučení věci z podstaty znárodněného majetku, pokud takovéto nároky nezankly znárodněním.
- b) Nedotčeny zůstávají též závazky, vyplývající z nároků věřitelů, majících právo na oddělené uspokojení z určité věci, pokud jsou kryty hodnotou této věci.
- c) Ostatní závazky, které podle pořadí jim příslušejícího [písm. d)] nebudou plně kryty rozdílem mezi obecnou cenou aktiv znárodněného majetku a hodnotou závazků, které podle ustanovení písm. a) a b) zůstanou nedotčeny, se uspokojí poměrně. Za takovéto závazky se pokládají také závazky uvedené pod písm. b), pokud nejsou kryty způsobem tam uvedeným.
- d) Závazky, na něž se vztahují ustanovení písm. c), se zařazují podle pořadí do čtyř tříd. Do první třídy náležejí náklady řízení, do druhé až čtvrté třídy náležejí závazky, které podle období konkursního řízení náležejí do první až třetí třídy. Závazky téže třídy mají mezi sebou stejné pořadí.

(4) Pokud závazky podle pořadí jim příslušejícího nebudou uspokojeny úpravou podle odstavce 3, nepůsobí proti komunálnímu podniku. Úprava závazků podle odstavce 3 působí toliko ve prospěch komunálního podniku.

(5) Zákonem budou vydány podrobné předpisy o příslušnosti soudní, o řízení podle předchozích odstavců, o jeho účincích na promlčení pohledávek, na spory, na exekuční a konkursní řízení a na práva na oddělené uspokojení a o způsobu, jak se zjišťují nároky věřitelů.

§ 12.

Odporování právním jednáním.

(1) Komunální podnik může odporovati právním jednáním, která vykonal vlastník znárodněného majetku v úmyslu, poškoditi nebo ztížit znárodněný anebo zavléci ve svůj nebo cizí prospěch majetkové hodnoty podniku, a to za stejných podmínek, jako by tak mohl učiniti národní podnik podle příslušných předpisů o znárodnění.

(2) Odporovati lze do dvou let od převzetí znárodněného majetku komunálním podnikem. Jinak platí přiměřené ustanovení odpůrčího řádu, vydaného zákonem ze dne 27. března 1931, č. 64 Sb., kterým se vydávají řády konkursní, vyrovnací a odpůrčí.

§ 13.

Společné komunální podniky.

Dva nebo více svazků lidové správy téhož stupně se může sdružit ke společnému provozování komunálního podniku.

§ 14.

Právní povaha.

(1) Komunální podniky jsou právníckými osobami. Platí pro ně ustanovení o obchodních plnění práva, pokud tento zákon nestanoví jinak, a s hlediska daňového předpisy o podnicích veřejně účtujících; podléhají poplatkové povinnosti podle poplatkového zákona s jeho změnami a doplňky. Poplatkový ekvivalent platí podle § 1, odst. 1 zákona ze dne 8. dubna 1938, č. 76 Sb., o poplatkovém ekvivalentu; ode dne převzetí jmění, je-li tento den prvním dnem kalendářního čtvrtletí; jinak od prvního dne kalendářního čtvrtletí nejbližší následujícího.

(2) Komunálním podnikům přísluší úlevy, na něž podle dosavadních předpisů z oboru daní, dávek a poplatků mají nárok podniky svazků lidové správy.

(3) Je-li k podnikání komunálního podniku třeba povolení podle živnostenských nebo jiných předpisů, je tento podnik povinen opatřit si takové povolení. Vztahují se naň také ostatní předpisy, upravující právní poměry příslušného druhu podnikání.

§ 15.

Postavení v hospodářském zřízení státu.

Komunální podniky podléhají odbornému dozoru příslušných ústředních (oblastních) orgánů, zřízených podle předpisů o znárodnění.

§ 16.

Firma.

(1) Komunální podnik je povinen užívat ve své firmě označení „komunální podnik“, a to v nezkráceném znění. Jiné podniky nesmějí užívat tohoto názvu. Ve firmě budiž vhodným způsobem naznačeno, zda jde o podnik obce, okresu či kraje.

(2) Odpovídá-li komunální podnik v podstatě některému znárodněnému nebo konfis-

kovanému podniku, může užívat dosavadní firmy tohoto podniku bez svolení jinak podle platných předpisů nutného. Stane-li se tak, je ten, komu firma dosud náležela, povinen svou firmu změnit nebo doplnit, aby se zřetelně lišila od firmy komunálního podniku.

Zápisy do veřejných knih.

§ 17.

(1) Komunální podnik se zapisuje jako firma jednotlivce do obchodního (firemního) rejstříku u krajského soudu, vykonávajícího pravomoc ve věcech obchodních, v jehož obvodu má podnik své sídlo. Má-li komunální podnik odštěpný (vedlejší) závod, musí být i tento závod ohlášen k zápisu do obchodního (firemního) rejstříku podle sídla odštěpného závodu.

(2) V ohlášce k zápisu do rejstříku sdělí komunální podnik soudu:

- a) data usnesení národního výboru, jímž byl podnik zřízen, a data rozhodnutí dohlédacího národního výboru (úřadu), jímž bylo jeho zřízení schváleno; po případě data rozhodnutí dohlédacího národního výboru (úřadu), jímž byl podnik zřízen;
- b) firmu a sídlo podniku;
- c) předmět jeho podnikání a znamenání jeho firmy.

(3) K předložené ohlášce jest připojití ověřený opis zakládací listiny a schvalovacího výměru dohlédacího národního výboru (úřadu).

§ 18.

(1) Budou-li do komunálního podniku začleněny nemovitosti nebo práva, jež se zapisují do pozemkových knih, zažádá podnik o provedení zápisu. Vkladnou listinou je zakládací listina, obsahuje-li přesné označení těchto nemovitostí (práv). Není-li svazek lidové správy zapsán v pozemkových knihách jako jejich vlastník, musí být předložena též listina, na jejímž podkladě by bylo možno provést zápis ve prospěch svazku lidové správy nebo komunálního podniku.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobně o vyznačení přechodu začleněných práv a oprávnění, jež jsou předmětem zápisu do jiných veřejných knih, rejstříků neb seznamů (vodní kniha, rejstřík patentní a pod.).

§ 19.

Hospodářství.

(1) Komunální podniky buďtež vedeny podle zásad obchodního podnikání, pokud to není vyloučeno z důvodů veřejného zájmu, jemuž podnik slouží. Svazek lidové správy neručí za závazky komunálního podniku s výjimkou ustanovení § 9.

(2) Komunální podnik je povinen

- a) poskytnouti Fondu znárodněného hospodářství náhradu za přenechaný znárodněný majetek, nebo
- b) zaplatiti přídelovou cenu za konfiskovaný majetek, po případě
- c) splatiti nabývací cenu (vzájemné plnění) za majetek jiným způsobem nabytý,

(3) Z přebytků svých výtěžků je komunální podnik povinen zřídit a doplňovat vlastní rezervní fond. Zbytek připadá svazku lidové správy.

(4) Vláda stanoví nařízením, jaké dávky a poplatky může komunální podnik vykonávající též správní úkoly vybírat od osob, používajících jeho služeb, a vydá vzorná pravidla pro jejich vybírání.

(5) Zcizování a zavazování majetku komunálních podniků vyžaduje schválení týchž úřadů a za týchž podmínek, jako je tomu u majetku dotčeného svazku lidové správy. Rozpočty a účetní závěrky komunálních podniků podléhají schválení týchž orgánů jako rozpočty a účetní závěrky dotčeného svazku lidové správy.

§ 20.

Ustanovení správce komunálního podniku.

(1) Pro vedení komunálního podniku ustanoví národní výbor správce. Správcem může být toliko občan Československé republiky, který musí mít odborné vědomosti a zkušenosti a býti mravně, státně a národně spolehlivý a zachovalý.

(2) Správce nesmí vykonávat zaměstnání, funkci nebo jinou činnost, která je v rozporu se zájmy komunálního podniku. Služební smlouvou může být správci uložena závazek, že nesmí provozovat jakýkoliv výdělečný podnik, ani se na něm účastnit.

(3) Správce komunálního podniku slíbí do rukou předsedy národního výboru, že bude svědomitě plnit své povinnosti v souladu se zájmy státu a zájmy dotčeného svazku lidové správy.

(4) Dnem slibu se správce ujímá své funkce a stává se zaměstnancem komunálního pod-

niku. Jeho pracovní poměr zaniká dnem, kdy byl odvolán, nebo dnem, kdy bylo vzato na vědomí, že se funkce vzdává. Nedošlo-li k zániku pracovního poměru za okolností, pro které by bylo jinak možno pracovní poměr zrušiti předčasně, přísluší správci požitky nejméně po dobu, po kterou by mu náležely, kdyby byl pracovní poměr rozvázán výpovědí.

(5) K ustanovení a odvolání správce je třeba souhlasu dohlédacího národního výboru (úřadu); nevztahují se na ně předpisy o předchozím souhlasu okresního úřadu ochrany práce při sjednání a rozvázání pracovního poměru, národní výbory jsou však povinny oznamovati tomuto úřadu ustanovení i odvolání správce.

(6) Národní výbor ohlásí správce komunálního podniku k zápisu do obchodního (firemního) rejstříku. Správce se podepíše před obchodním soudem nebo dodá svůj podpis v ověřené formě. Za komunální podnik podpisuje tak, že k vytištěnému nebo kýmkoliv napsanému znění firmy podniku připojí svůj podpis.

§ 21.

Právní postavení správce komunálního podniku.

(1) Správce zastupuje komunální podnik navenek. Je oprávněn ke všem soudním i mimosoudním úkonům, které souvisí s provozováním podniku a nejsou tímto zákonem výslovně vyhrazeny národnímu výboru (odstavec 3). Omezení tohoto oprávnění nemá právního účinku vůči třetím osobám.

(2) Správce je povinen spravovati podnik s péčí řádného hospodáře.

(3) Národnímu výboru jsou vyhrazena tato opatření:

- a) ustanovovati a odvolávati kvalifikovaného náměstka pro vedení podniku podle živnostenských nebo jiných zvláštních předpisů,
- b) po slyšení správce ustanovovati a odvolávati vedoucí úředníky podniku v rozsahu stanoveném v základací listině a rozhodovati o jejich osobních věcech,
- c) po slyšení správce udělovati a odvolávati prokuru nebo obchodní plnou moc,
- d) usnášeti se na právních jednáních, jež vyžadují vyššího schválení (§ 19, odst. 5),
- e) schvalovati zásady pro organizaci podniku a usnášeti se na podnikovém (provozním) plánu,
- f) dozírati na provoz podniku,
- g) usnášeti se o rozpočtu a o účetní závěrce podniku,

h) schvalovati výroční zprávu o provozu podniku.

(4) Správce je povinen, pokud věc nespadá již přímo do působnosti národního výboru, vyžádati si jeho předběžný souhlas:

a) k opatřením, jež přímo nesouvisí s provozem podniku nebo jež přesahují rámec běžného provozu,

b) k opatřením, kde si to národní výbor výslovně vyhradil.

(5) Nedostatek předběžného souhlasu podle odstavce 4 nemá vlivu na platnost opatření.

(6) Má-li správce za to, že usnesení národního výboru poškozují nebo ohrožují důležité zájmy komunálního podniku, je povinen národnímu výboru neprodleně vyložit své odchylné stanovisko s náležitým odůvodněním. Hodlá-li národní výbor setrvat na svém usnesení, musí věc předložit k rozhodnutí dohlédacímu národnímu výboru (úřadu) a zatím vyčkati s provedením nařízeného opatření, leda že by měl za to, že by jeho neprovedením vznikla těžce napravitelná újma. Nerozhodne-li dohlédací národní výbor (úřad) do 8 dnů od obdržení této zprávy jinak, provede se usnesení národního výboru.

§ 22.

Představenstvo.

Národní výbor může zřídit představenstvo komunálního podniku, které pak vykonává jeho jménem působnost, stanovenou v § 21, odst. 3.

§ 23.

Zaměstnanci.

(1) Pracovní a mzdové poměry zaměstnanců komunálních podniků se řídí předpisy o zaměstnancích v soukromoprávním poměru.

(2) Pokud tento zákon nestanoví jinak (§ 10, odst. 2), nesmějí býti zhoršeny mzdové a zaopatřovací podmínky zaměstnanců a poživatelů odpočívňích (zaopatřovacích) platů, kteří byli zaměstnáni v podniku, z něhož byl komunální podnik zřízen nebo který byl do něho začleněn, po případě kteří požívali odpočívňích (zaopatřovacích) platů ze služebního poměru v takovém podniku.

(3) Vláda upraví nařízením pracovní a mzdové poměry, jakož i další pensijní zabezpečení zaměstnanců, kteří v dosavadním podniku (odstavec 2) konali službu v služebním poměru pragmatikálním nebo regulovaném.

Oddíl III. Zrušení komunálních podniků.

§ 24.

Podmínky zrušení.

(1) Komunální podnik se zrušuje usnesením národního výboru. Toto usnesení vyžaduje k své platnosti schválení dohlédacího národního výboru (úřadu).

(2) Komunální podnik buď zejména zrušen:

a) splnil-li úkoly, pro které byl zřízen, a není-li jiných důvodů pro jeho další trvání, nebo

b) má-li trvalé ztráty, které značně zmenšily jeho majetkovou podstatu, a není-li jeho další provoz ve veřejném zájmu.

(3) Dohlédací národní výbor (úřad) může vyzvat národní výbor, aby do tří měsíců zrušil komunální podnik, u něhož nastaly okolnosti podle odstavce 2 nebo jehož další trvání není národohospodářsky odůvodněno. Po marném uplynutí lhůty může zrušit tento podnik vlastním rozhodnutím. Totéž právo přísluší také vyššímu dohlédacímu národnímu výboru (úřadu).

(4) Zrušení komunálního podniku nebo odštěpného (vedlejšího) závodu vyhlásí národní výbor v úředním listě.

Likvidace.

§ 25.

(1) Byl-li komunální podnik zrušen, jmenuje národní výbor se schválením dohlédacího národního výboru (úřadu) likvidátora. Neučiní-li tak, vyzve ho dohlédací národní výbor (úřad), aby likvidátora jmenoval ve stanovené lhůtě. Po marném uplynutí lhůty jmenuje likvidátora dohlédací národní výbor (úřad) sám.

(2) Stejným způsobem může být likvidátor odvolán.

(3) Jmenování a odvolání likvidátora buď ohlášeno k zápisu do obchodního (firemního) rejstříku.

§ 26.

(1) Likvidátor zastupuje likvidující komunální podnik. Jeho věci jest povinen vésti s péčí řádného hospodáře. Pokud není stanoveno jinak, má práva a povinnosti správce komunálního podniku. Obmezení jeho pravomoci nemá vůči třetím osobám právního účinku.

(2) Likvidátor se podepíše před obchodním soudem nebo dodá svůj podpis v ověřené formě.

(3) Likvidátor znamená firmu tak, že k vytištěnému nebo kýmkoli napsanému znění firmy připojí svůj podpis s dodatkem „likvidátor“.

§ 27.

(1) Likvidátor ukončí běžné obchody komunálního podniku, splní jeho závazky, vybere jeho pohledávky a zpeněží jeho ostatní majetek, pokud o něm jinak nerozhodne národní výbor se souhlasem dohlédacího národního výboru (úřadu). K ukončení nevyřízených obchodů může likvidátor uzavřít také nové obchody.

(2) Likvidátor vyzve věřitele vyhláškou v úředním listě, aby do šesti měsíců přihlásili své pohledávky. Nedospělé pohledávky zaplatí po odečtení zákonných úroků, připadajících na dobu ode dne zaplacení do dne dospělosti. Částky nepřihlášených pohledávek, pokud jsou mu známy, a pohledávek sporných nebo podmíněných složí u okresního soudu.

(3) Likvidační přebytek zrušeného komunálního podniku odvede likvidátor dotčenému svazku lidové správy

(4) Po skončení likvidace se odevzdají knihy a spisy zrušeného komunálního podniku příslušnému národnímu výboru. Knihy a spisy zrušeného komunálního podniku buďtež uloženy na bezpečném místě a uschovány nejméně po 10 let od skončení likvidace.

Oddíl IV. Zajištění provozu.

Dohled.

§ 28.

Dohlédacím národním výborům (úřadům) náleží pečovat, aby komunální podniky řádně plnily své úkoly, a dbáti o to, aby řádně hospodařily, a to bez újmy odborného dozoru, jenž podle zvláštních předpisů přísluší jiným úřadům a orgánům. Péče o hospodaření komunálních podniků náleží v nejvyšší stolici ministerstvu vnitra v dohodě s ministerstvem financí.

§ 29.

Ministerstvo vnitra obstará poradenskou, evidenční a revisní službu, pomoc při zřizování komunálních podniků, zvláště v hospodářsky slabých krajích, sledování jejich rozvoje a zprostředkování zkušeností. K podpoře této činnosti zřídí poradní sbor. Podrobnosti stanoví nařízením ministr vnitra v dohodě s ministrem financí.

Oddíl V. Závěrečná ustanovení.

§ 30.

Statut komunálních podniků.

Vláda vydá nařízením podrobné předpisy o komunálních podnicích (statut komunálních podniků). V tomto statutu buďtež stanoveny zejména:

- a) další náležitosti zakládací listiny (§ 8),
- b) bližší podrobnosti o zřízení, provozování a správě společných komunálních podniků (§ 13),
- c) způsob provádění odborného dozoru ústředních (oblastních) orgánů, zřízených podle předpisů o znárodnění (§ 15),
- d) podrobnosti o tom, jak se má zřizovat a doplňovat vlastní rezervní fond komunálních podniků (§ 19, odst. 3) a jak se mají uhrazovat schodky jejich hospodaření,
- e) podrobnosti o odpovědnosti správce za správu komunálního podniku (§ 21),
- f) podrobnosti o tom, ve kterých případech může nebo má národní výbor zřídit představenstvo komunálního podniku, jak má být tento orgán složen, jaký je poměr členů představenstva k národnímu výboru a jak jsou za svou funkci odpovědni (§ 22),
- g) podrobnosti o vztahu zaměstnanců ke komunálnímu podniku (§ 23),
- h) podrobnosti o působnosti ministerstva vnitra v poměru ke komunálním podnikům (§§ 28 a 29).

§ 31.

Ustanovení daňová a poplatková.

(1) Právní jednání, písemnosti, podání k zápisu do veřejných knih a rejstříků a úřední úkony, potřebné k provedení tohoto zákona nebo vyvlastňovacího řízení (§ 3), jsou osvobozeny od daní, poplatků, dávek za úřední úkony ve věcech správních a obecní dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí. Toto osvobození se netýká provozní činnosti komunálních podniků, obchodů v době likvidace a provádění likvidace podle § 27.

(2) Výtěžky (důchody), kterých bylo ze znárodněného majetku, přenechaného komunálnímu podniku, dosaženo až do dne jeho převzetí komunálním podnikem, jsou součástí základu pro vyměření daně důchodové, všeobecné i zvláštní daně výdělkové a daně rentové posledního vlastníka podniku.

(3) Znárodněný majetek, přenechaný komunálnímu podniku, má v oboru daně

z obrátu a cenových vyrovnávacích částek postavení poplatníka daně z obrátu až do dne jeho převzetí komunálním podnikem.

§ 32.

Vynětí zemědělských a lesních podniků.

Ustanovení tohoto zákona se nevztahují na zemědělské a lesní podniky (půdu). V pochybnostech, zda jde o takový podnik (půdu), rozhodne ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem zemědělství.

§ 33.

Přechodné ustanovení.

Dokud nepočnou působit krajské národní výbory, vykonávají jejich funkci jako národních výborů dohlédacích zemské národní výbory, na Slovensku pověřenectvo vnitra. Do téže doby mohou být komunální podniky zřizovány též jako podniky země.

§ 34.

Účinnost a provedení.

(1) Vláda stanoví nařízením, kdy tento zákon nabývá účinnosti. Ministr vnitra je však oprávněn již před tímto dnem činit přípravná opatření nutná k provedení tohoto zákona.

(2) Tento zákon provedou ministři vnitra, financí a spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Čepička v. r.

200.

Vládní nařízení

ze dne 12. července 1948

o úpravě některých služebních a platových poměrů členů Sboru národní bezpečnosti.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 29 zákona ze dne 11. července 1947, č. 149 Sb., o národní bezpečnosti (dále jen „zákon“):

§ 1.

(1) Toto nařízení se vztahuje na členy Sboru národní bezpečnosti (dále jen „Sbor“), kteří se jimi stali:

a) z příslušníků kriminální služby podle ustanovení § 6, odst. 1, č. 2, písm. a) zákona nebo

b) ze zaměstnanců, u nichž byly splněny podmínky stanovené v § 6, odst. 1, č. 2, písm. b) zákona.

(2) Příslušníky kriminální služby podle odstavce 1, písm. a) se rozumějí zaměstnanci, kteří do dne 7. září 1947 byli úředníky vedoucí kriminální služby (I. služební třída), úředníky zvýšené kriminální služby (II. služební třída), úředníky střední kriminální služby (III. služební třída) nebo gážisty kriminální služby mimo služební třídy.

(3) Za zaměstnance podle odstavce 1, písm. b) nutno považovati úředníky právní služby (Ib služební třída), úředníky vyšší správní služby (Ib služební třída) a úředníky vyšší pomocné správní služby (II. služební třída). Ministr vnitra určí v dohodě s ministrem financí, u kterých z úředníků pomocné správní služby (III. služební třída), z úředníků kancelářské služby (IV. služební třída), ze zaměstnanců v pomocné službě kancelářské a ze smluvních zaměstnanců, je splněna podmínka § 6, odst. 1, č. 2, písm. b) zákona.

§ 2.

(1) Na členy Sboru ve smyslu ustanovení § 1 se vztahují ustanovení části čtvrté, dílu II zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb., o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (platového zákona) a zákona ze dne 4. července 1923, č. 153 Sb., kterým se upravují některé služební poměry četnictva a některé četnické požitky, zejména odpočívne a zaopatřovací, jakož i příslušné jejich prováděcí předpisy, vesměs ve znění předpisů je měnících a doplňujících.

(2) Služební a platové poměry zaměstnanců, kteří se stali členy Sboru (§ 1), se upraví přiměřeně podle zásad § 9 vládního nařízení ze dne 24. prosince 1942, č. 420 Sb., o zjednodušení a o nové úpravě některých personálních poměrů ve veřejné správě, a vládního nařízení ze dne 7. listopadu 1930, č. 163 Sb., o převzetí zaměstnanců samosprávných korporací do státní služby a jejich zařazení, tak, jako kdyby tito zaměstnanci sloužili od počátku v bývalém četnictvu a jako kdyby se na ně od té doby vztahovaly dosavadní předpisy o bývalém četnictvu. Při tom se vychází z nejnižší platové stupnice, která je systemisována pro příslušnou služební kategorii (§§ 98, 122 a 130 platového zákona). Totéž platí o počátečním služném

(§ 103, odst. 2, §§ 124, 125 a 135 platového zákona). Ze zvláště závažných služebních důvodů může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí povolit, aby zaměstnanec byl zařazen do platové stupnice téhož čísla a označení podle § 103, odst. 1 platového zákona, ve znění zákona ze dne 16. května 1946, č. 139 Sb.

§ 3.

Úředníci vedoucí kriminální služby (I. služební třída), úředníci právní služby (Ib. služební třída), úředníci zvýšené kriminální služby (II. služební třída), úředníci vyšší pomocné správní služby (II. služební třída) a úředníci střední kriminální služby (III. služební třída).

(1) Podle ustanovení § 2 se posuzuje:

a) ustanovení úředníkem Ib. služební třídy v 6. platové stupnici, stupni a) jako ustanovení důstojníkem I. služební třídy v 7. platové stupnici, stupni b) [§ 124 platového zákona ve spojení s § 103, odst. 2, písm. a) téhož zákona] a

b) ustanovení úředníkem II. nebo III. služební třídy v 7. platové stupnici jako ustanovení důstojníkem v 8. platové stupnici, a to u úředníků II. služební třídy ve stupni a) [§ 124 platového zákona ve spojení s § 103, odst. 2, písm. c) téhož zákona].

(2) Zaměstnanci, kteří byli po 5. květnu 1945 převedeni do kategorie úředníků zvýšené kriminální služby nebo do kategorie úředníků vyšší pomocné správní služby (II. služební třída) z řad příslušníků bývalé t. zv. uniformované protektorátní policie, přijatých v době nesvobody, se zařadí tak, jako kdyby k tomuto převodu nebylo došlo.

(3) Pokud se na úřednické čekatele Ib. a II. služební třídy nevztahuje ustanovení odstavce 2, zařadí se podle předběžného vzdělání a dosavadního služebního upotřebení, a to koncipisté jako čekatelé I. služební třídy a elévové kriminální služby nebo aktuárští elévové jako čekatelé II. služební třídy. Tito čekatelé obdrží adjutum podle obdoby ustanovení § 100 platového zákona. Čekatelé se propůjčí důstojnické služební místo, jakmile dovrší tříletou čekatelskou dobu a vyhoví všeobecným, jakož i zvláštním podmínkám předepsaným pro ustanovení na místě služební kategorie, ze které byl do Sboru přeřazen.

§ 4.

Úředníci pomocné správní služby (III. služební třída) a úředníci kancelářské služby (IV. služební třída).

Úředníci pomocné správní služby (III. služební třída) a úředníci kancelářské služby (IV. služební třída) se zařadí buď do kategorie důstojníků III. služební třídy nebo jako gážísté mimo služební třídy. Způsob jejich zařazení určí ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem financí, při čemž přihledne přiměřeně k dosavadní započitatelné služební době, k všeobecným a zvláštním podmínkám pro povyšování výkonných důstojníků III. služební třídy a gážístů mimo služební třídy pořádkové složky Sboru a k zvláštním okolnostem, které po případě odůvodnily mimořádné povýšení v dosavadním služebním poměru.

§ 5.

Zaměstnanci pomocné kancelářské služby.

Zaměstnanci pomocné kancelářské služby se zařadí jako gážísté mimo služební třídy, a to zásadně tak, jako kdyby sloužili od počátku v bývalém četnictvu. Přitom se přihledne k zvláštním okolnostem, které po případě odůvodnily mimořádné povýšení v dosavadním služebním poměru. Zaměstnanci I. platové stupnice v pomocné službě kancelářské mohou býti převedeni nejvýše do platové stupnice Ib. gážístů mimo služební třídy Sboru.

§ 6.

Smluvní zaměstnanci.

Smluvní zaměstnance zařadí ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem financí s přihlednutím k jejich kvalifikaci, délce služební doby a služebnímu upotřebení. Přicházelo-li by vzhledem k délce předchozí služby a splnění všech ostatních podmínek pro jmenování v úvahu ustanovení na místech, jejichž propůjčení je vyhrazeno vládě nebo prezidentu republiky, lze zařazení na toto místo provést jen propůjčením tohoto místa orgánem příslušným ke jmenování na toto místo.

§ 7.

(1) Členové Sboru, kteří byli dříve vojenskými gážísty z povolání nebo gážísty některého bývalého bezpečnostního sboru (četnictva nebo státní policie nebo obecní výkonné policie), se zařadí tak, jako kdyby nepřestali býti vojenskými gážísty z povolání, po případě gážísty četnictva nebo státní policie nebo obecní výkonné policie.

(2) Jmenování (povýšení), k nimž došlo v dosavadním služebním poměru, se posuzují podle ustanovení § 2, odst. 2 tohoto nařízení a § 17, odst. 4 a 5 platového zákona.

§ 8.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 7. září 1947; provede je ministr vnitra v dohodě s ministrem financí.

Zápotocký v. r.
Nosek v. r.

201.

Vládní nařízení ze dne 12. července 1948 o služebních kategoriích důstojníků Sboru národní bezpečnosti.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 121, odst. 2 a § 123 zákona ze dne 24. června 1926, č. 103 Sb., o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (platového zákona), a podle § 29 zákona ze dne 11. července 1947, č. 149 Sb., o národní bezpečnosti:

§ 1.

(1) V oboru ministerstva vnitra se zřizují služební kategorie důstojníků Sboru národní bezpečnosti (dale jen „důstojníci Sboru“), vyžaduje se pro ustanovení na služební místa v těchto kategoriích předběžné vzdělání, po případě se stanoví blíže způsob doplňování těchto kategorií (§ 22 zák. č. 149/1947 Sb.) a zařadí se tyto kategorie do služebních tříd, jak jest uvedeno v příloze k tomuto nařízení, která je jeho součástí.

(2) Ministr vnitra stanoví, kteří důstojníci Sboru se pokládají za důstojníky zbraní a kteří za důstojníky služeb.

§ 2.

(1) Ministr vnitra může určit další zvláštní podmínky pro ustanovení důstojníkem Sboru.

(2) V případech, kde druh předběžného vzdělání předepsaného pro ustanovení na služební místo v některé služební kategorii není v příloze k tomuto nařízení podrobněji vymezen, může ministr vnitra v dohodě s ministrem školství a osvěty určit, jak se předběžné vzdělání získá.

(3) Pokud nedojde k podrobné úpravě podle odstavců 1 a 2, postupuje se podle obdoby dosavadních předpisů.

§ 3.

Předepsaného vzdělání je nutno nabýtí zpravidla na příslušné tuzemské škole. Výjimky povoluje ve zcela mimořádných případech vláda na souhlasný návrh ministerstva vnitra a ministerstva školství a osvěty.

§ 4.

Ze zvláště závažných služebních důvodů může vláda na souhlasný návrh ministerstva vnitra a ministerstva financí udělit dispens od splnění podmínek předepsaných pro ustanovení důstojníkem Sboru.

§ 5.

Do služebních kategorií zřízených podle § 1 se převádějí

a) důstojníci Sboru, kteří jsou v den vyhlášení tohoto nařízení v činné službě, uvedené ve sloupci 4 přílohy,

b) příslušníci bývalé kriminální služby, kteří se stali členy Sboru podle § 6, odst. 1, č. 2, písm. a) zák. č. 149/1947 Sb., pokud tito zaměstnanci nebudou zařadeni podle vládního nařízení ze dne 12. července 1948, č. 200 Sb., o úpravě některých služebních a platových poměrů členů Sboru národní bezpečnosti, do kategorie gážístů mimo služební třídy, a

c) zaměstnanci, kteří se stali členy Sboru podle § 6, odst. 1, č. 2, písm. b) zák. č. 149/1947 Sb., pokud tito zaměstnanci nebudou zařadeni podle vládního nařízení ze dne 12. července 1948, č. 200 Sb., o úpravě některých služebních a platových poměrů členů Sboru národní bezpečnosti, do kategorie gážístů mimo služební třídy.

§ 6.

Ustanovení vládního nařízení ze dne 15. července 1927, č. 104 Sb., o služebních kategoriích vojenských a četnických důstojníků, pokud se vztahují na příslušníky četnictva a ustanovení vládního nařízení ze dne 15. července 1927, č. 103 Sb., o úřednických kategoriích a úředních titulech, pokud jím byly zřízeny v oboru ministerstva vnitra kategorie úředníků vyšší strážní služby (II. služební třída) a strážní služby (IV. služební třída), se zrušují.

§ 7.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 7. září 1947; provede je ministr vnitra.

Zápotocký v. r.
Nosek v. r.

Ministerstvo vnitra.

Služební kategorie důstojníků Sboru národní bezpečnosti.

Ve služeb. třídě	se zřizuje služební kategorie důstojníků	a doplňuje se	Do této kategorie se převádějí podle § 5
1	2	3	4
I.	právních	<p>a) z důstojníků Sboru neb z gázistů Sboru mimo služební třídy, kteří mají úplné středoškolské vzdělání, jsou absolventy právnických a státoprávních studií zakončených úspěšným výkonem tří státních zkoušek, mají justiční, soudcovskou nebo politickou zkoušku a jsou československými důstojníky v záloze,</p> <p>b) z důstojníků justiční služby československého vojska,</p> <p>c) z úředníků právní služby, kteří mají úplné středoškolské vzdělání a jsou absolventy právnických a státoprávních studií zakončených úspěšným výkonem tří státních zkoušek, mají justiční, soudcovskou neb politickou zkoušku a jsou československými důstojníky v záloze, a</p> <p>d) výjimečně ze zvláště schopných a osvědčivších se důstojníků správních (II. služební třída), kteří zastávají význačné vedoucí funkce, pokud vláda na souhlasný návrh ministerstva vnitra a ministerstva financí povolí úchylku od předepsaného předběžného vzdělání</p>	důstojníci Sboru justiční služby, úředníci vedoucí kriminální služby (I. služební třída), úředníci právní služby (Ib služební třída) a úředníci vyšší správní služby (Ib služební třída)
	zdravotnictva	z důstojníků zdravotní služby československého vojska	důstojníci Sboru zdravotnictva

Ve služeb. třídě	se zřizuje služební kategorie důstojníků	a doplňuje se	Do této kategorie se převádějí podle § 5
1	2	3	4
I.	intendantstva	<p>a) ze správních důstojníků Sboru nebo z důstojníků hospodářsko-správní služby Sboru, kteří mají úplné středoškolské vzdělání zakončené úspěšným výkonem zkoušky dospělosti, v obou případech jestliže absolvovali po nejméně šestileté službě jako důstojníci s úspěchem vysokou školu vojenskou (intendantskou), a</p> <p>b) z důstojníků intendantstva československého vojska</p>	důstojníci Sboru intendantstva
	veterinářů	z důstojníků veterinářů československého vojska	důstojníci Sboru veterináři
II.	správních	<p>a) z gázistů mimo služební třídy Sboru, kteří mají úplné středoškolské vzdělání a aspoň tři roky započítatelné služby jako vrchní strážmistr, absolvovali školu pro záložní důstojníky a vykonali s úspěchem zvláštní důstojnickou zkoušku,</p> <p>b) výjimečně ze zvláště schopných a osvědčivších se důstojníků výkonných (III. služební třída), kteří vykazují nejméně tři roky služby jako důstojníci a které určí ministr vnitra v dohodě s ministrem financí, a</p> <p>c) z důstojníků zbraní československého vojska z povolání (II. služební třída) v hodnosti nejvýše kapitána, kteří vykonali s úspěchem zvláštní důstojnickou zkoušku ve Sboru</p>	správní důstojníci Sboru, úředníci zvýšené kriminální služby (II. služební třída) a úředníci vyšší pomocné správní služby (II. služ. třída), jakož i zvláště vynikající důstojníci výkonní, které určí ministr vnitra v dohodě s ministrem financí

Ve služeb. třídě	se zřizuje služební kategorie důstojníků	a doplňuje se	Do této kategorie se převádějí podle § 5
1	2	3	4
II.	hospodářsko-správní služby	<p>a) z důstojníků Sboru nejvýše v hodnosti nadporučíka, kteří mají úplné středoškolské vzdělání a vykonali s úspěchem zvláštní důstojnickou zkoušku a zkoušku ze státního účetnictví, a</p> <p>b) výjimečně ze zvláště schopných a osvědčivších se důstojníků účetní služby (III. služební třída), kteří vykazují nejméně tři roky služby jako důstojníci účetní a které určí ministr vnitra v dohodě s ministrem financí</p>	zvláště vynikající důstojníci účetní služby Sboru (III. služební třída), které určí ministr vnitra v dohodě s ministrem financí
III.	výkonných	z gážistů mimo služební třídy Sboru, kteří vykazují aspoň tři roky započitatelné služby jako vrchní strážmistr, absolvovali nejméně čtyřměsíční kurs pro aspiranty na služební místa výkonných důstojníků, vykonali s úspěchem zvláštní služební zkoušku a působili nejméně šest měsíců na služebním místě výkonného důstojníka	výkonní důstojníci Sboru a úředníci střední kriminální služby (III. služební třída)
	účetní služby	z gážistů mimo služební třídy Sboru, kteří vykazují aspoň tři roky započitatelné služby jako vrchní strážmistr účetní, absolvovali s úspěchem čtyři nižší třídy střední školy nebo vykazují rovnocenné předběžné vzdělání a vykonali s úspěchem zvláštní služební zkoušku a zkoušku ze státního účetnictví	důstojníci účetní služby Sboru (III. služební třída) intendanstva